

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1934-1935	N° 128		Zittingsjaar 1934-1935
N° 288 : PROPOSITION DE LOI.	SEANCE du 12 avril 1935	VERGADERING van 12 April 1935	WETSVOORSTEL N° 288.

PROPOSITION DE LOI
concernant la répression du délit de grivèlerie.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE ET DE LA LEGISLATION CIVILE
ET CRIMINELLE (1)
PAR M. GEUENS.

MADAME, MESSIEURS,

M. G. Marquet a déposé une proposition de loi introduisant dans notre législation pénale le délit de grivèlerie.

Déjà le législateur français avait complété l'article 401 du Code pénal en décrétant le 26 juillet 1873 :

« Quiconque, sachant qu'il est dans l'impossibilité absolue de payer, se sera fait servir des boissons ou des aliments qu'il aura consommés, en tout ou en partie, dans des établissements à ce destinés, sera puni d'un emprisonnement de six jours au moins et de six mois au plus, et d'une amende de 16 francs au moins et de 200 francs au plus. »

Or si ce texte protège le restaurateur, le cafetier chez qui le client consomme des aliments ou des boissons, il laisse sans défense l'hôtelier, chez qui le client loge et dans l'établissement duquel il consomme sans pouvoir payer.

C'est pourquoi une proposition de loi a été déposée sur le bureau de la Chambre française, complétant le texte voté en 1873 par l'ajoute :

« ou qui aura logé dans un hôtel de voyageurs en s'y faisant servir des boissons ou des aliments ».

Rappelons enfin qu'une loi française du 31 mars 1926 sanctionne pénalement le refus de payer le prix de location d'une voiture de place, en décrétant :

« Quiconque sachant qu'il est dans l'impossibilité absolue de payer, aura pris en location une voiture de place,

(1) La Commission est composée de MM. Brunet, président a. i., Delwaide, De Schryver, De Winde, Geuens, Koelman, Sinzot, Tibbaut, Van Dievoet, Wauwermans. — Brunet, Collard, Craeybeekx, De Rasquinet, Embise, Hossey, Soudan, Spaak. — Baelde, Jennissen, Van Kesbeek. — Romsée.

WETSVOORSTEL
betreffende de beteugeling van het delict van afzetterij.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
EN DE BURGERLIJKE EN
STRAFRECHTELIJKE WETGEVING (1) UITGEBRACHT
DOOR DEN HEER GEUENS.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De heer G. Marquet heeft een wetsvoorstel ingediend waarbij in onze strafwetgeving het delict van afzetterij wordt ingevoerd.

De Franche wetgever had reeds artikel 401 van het Strafwetboek aangevuld door volgende bepaling, op 26 Juli 1873 :

« Alwie, wetende dat hij in de volstrekte onmogelijkheid verkeert te betalen, voor zich dranken of spijzen heeft laten opdienen, die hij geheel of gedeeltelijk heeft verbruikt, in daartoe bestemde inrichtingen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste zes dagen en ten hoogste zes maanden, en met een geldboete van ten minste 16 frank en ten hoogste 200 frank. »

Doch, indien, door dien tekst, bescherming wordt verleend aan den restaurateur en den koffiehuisshouder bij wie de klant spijzen en dranken verbruikt, biedt hij nochtans geene bescherming voor den hotelhouder waar de klant logies bekomt en in wiens inrichting hij verbruikt zonder te kunnen betalen.

Daarom werd bij de Franche Kamer een wetsvoorstel ingediend, tot aanvulling van den in 1873 aangenomen tekst, door volgende toevoeging :

« of zijn intrek zal genomen hebben in een reizigershotel en er zich dranken en spijzen heeft laten opdienen. »

Ten slotte, dient aangehaald, dat eene Franche wet van 31 Maart 1926 eene straf voorziet voor de weigering van betaling van den huurprijs van een huurrijtuig, door te bepalen dat :

« Alwie, wetende dat hij in de volstrekte onmogelijkheid verkeert te betalen, gebruik gemaakt heeft van een huur-

(1) De Commissie bestaat uit de HH. Brunet, voorzitter a. i., Delwaide, De Schryver, De Winde, Geuens, Koelman, Sinzot, Tibbaut, Van Dievoet, Wauwermans. — Brunet, Collard, Craeybeekx, De Rasquinet, Embise, Hossey, Soudan, Spaak. — Baelde, Jennissen, Van Kesbeek. — Romsée.

sera puni d'un emprisonnement de six jours au moins et de trois mois au plus, et d'une amende de 16 francs au moins et de 1,000 francs au plus. »

Notre collègue nous demande de combler une lacune de notre législation pénale, en y insérant des dispositions destinées à protéger, au milieu des difficultés économiques parmi lesquelles elle se débat, une catégorie importante de commerçants contre les agissements d'escrocs.

La grivelerie ou filouterie d'aliments consiste à se faire servir des aliments ou des boissons à consommer sur place et après leur consommation à quitter l'établissement sans payer.

Il faut un texte spécial pour que ces faits tombent sous l'application de la loi pénale.

Il ne peut en effet être question de vol, en l'absence de soustraction frauduleuse. C'est volontairement que l'aubergiste ou l'hôtelier livre les boissons et les aliments au consommateur.

Quant à l'escroquerie, elle n'existe pas dans la majeure partie des cas parce que le consommateur, pour obtenir la remise des aliments, n'a pas pris un faux nom ou une fausse qualité, et n'a pas eu recours à des manœuvres frauduleuses.

Mais pourquoi, dira-t-on, un privilège en faveur des cafés, cabarets, hôteliers et propriétaires de voitures de location ou de taxi-autos ?

Parce que les conditions dans lesquelles s'exercent ces professions, ne permettent pas une vérification préalable de la solvabilité du débiteur.

Les aliments sont consommés, la course en voiture est achevée avant que le créancier ne réclame paiement.

Il s'agit de fournitures ou de prestations qu'il est d'usage de ne pas payer d'avance.

Nous estimons cependant, vu la nature spéciale du nouveau délit introduit dans notre législation, que nous ferons chose utile en décrétant qu'une plainte de la personne lésée est indispensable pour que des poursuites soient entamées, et que celles-ci pourront être arrêtées en tout état de cause, non seulement en première instance mais même en degré d'appel, à condition que le plaignant signifie son désistement.

Nous offrons ainsi au délinquant l'occasion d'éviter une condamnation en payant à ses créanciers la somme due, ce qui entraînera presque toujours la disparition du trouble social, que nous voulons réprimer.

Nous proposons donc d'ajouter au texte déposé par M. Marquet l'alinéa suivant :

« la poursuite et la condamnation ne pourront avoir lieu que sur la plainte de la personne qui se prétendra lésée.

Son désistement, qui peut être fait en tout état de cause, arrête la procédure ».

La Commission de la Justice s'est ralliée tant au texte de la proposition de M. Marquet qu'à celui de l'amendement proposé par le rapporteur et demande à la Chambre de les adopter.

Le Rapporteur,
M. GEUENS.

Le Président, a. i.,
E. BRUNET.

rijtuig, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste zes dagen en ten hoogste drie maanden, en met een geldboete van ten minste 16 frank en ten hoogste 1,000 frank. »

Onze collega vraagt dat wij een leemte van onze strafwetgeving zouden aanvullen, door er bepalingen in op te nemen tot bescherming van een belangwekkende klasse van neringdoenden, tegen de handelingen van afzetters, nu zij te worstelen hebben met allerlei economische moeilijkheden.

De afzetterij of schurkerij van spijs en drank bestaat in het zich doen opdienen van ter plaatse te verbruiken spijzen en dranken en, na verbruik daarvan, de inrichting te verlaten zonder te betalen.

Er is een bijzondere tekst van noode opdat die feiten vallen onder de toepassing der strafwet.

Er kan, inderdaad, geen sprake zijn van diefstal, bij ontstentenis van bedrieglijke wegneming. Het is vrijwillig dat de herbergier of de hotelhouder de dranken of de spijzen aan den verbruiker levert.

Wat de afzetterij betreft, zij bestaat niet — in de meeste gevallen — omdat de verbruiker, om zich de spijzen te doen afleveren, geen valschen naam of geen valsche hoedanigheid heeft aangenomen en tot bedrieglijke handelingen niet zijn toevlucht heeft genomen.

Doch waarom, zal men zeggen, een voorrecht maken ten bate van de koffiehuishouders, herbergiers, hotelhouders en eigenaars van huurrijtuigen of taxi-autos ?

Omdat de voorwaarden waarin die beroepen worden uitgeoefend, niet toelaten vooraf de gegoedheid van den schuldenaar na te gaan.

De spijzen zijn verbruikt, de rit per rijtuig is geëindigd, alvorens de schuldeischer de betaling er van vordert.

Het betreft leveringen en praestaties die men gewoonlijk niet vooraf betaalt.

Wij zijn echter van oordeel, gezien den bijzonderen aard van het nieuwe delict, dat in onze wetgeving wordt opgenomen, dat wij goed zouden doen met te verordenen dat een klacht vanwege den benadeelden persoon onontbeerlijk is, opdat vervolgingen kunnen ingesteld worden en dat deze kunnen gestaakt worden in elken stand der zaak, niet alleen in eersten aanleg, maar zelfs in graad van beroep, mits de aanklager zijn afstand doet beteekenen.

Alzoo bieden wij aan den delinquent de gelegenheid een veroordeeling te vermijden, door aan zijn schuldeischer het verschuldigd bedrag te betalen, hetgeen, bijna altijd, het ophouden van de maatschappelijke storing welke wij willen beteugelen, met zich brengt.

Wij stellen dus voor aan den tekst van den heer Marquet toe te voegen :

« tot vervolging en veroordeeling is alleen aanleiding na klacht ingediend door den persoon die beweert benadeeld te zijn.

Diens afstand, welke in elken stand der zaak mag geschieden, stuit de rechtspleging. »

De Commissie voor de Justitie was het eens, zoowel met den tekst van het voorstel van den heer Marquet als met dien van het amendement van den verslaggever, en verzoekt de Kamer ze goed te keuren.

De Verslaggever,
M. GEUENS.

De Voorzitter, a. i.,
E. BRUNET.